

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2023. gada 23. februārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 20/2023),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Soduzpildes kodeksa 13.¹ pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. un 96. pantam, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 6. pantam, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk – Harta) 47. un 48. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka notiesāto ievietošanu konkrētajā brīvības atņemšanas iestādē nosaka Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieks, ievērojot medicīnas, drošības un noziedzības novēršanas kritērijus. Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka lēmums par notiesātā ievietošanu brīvības atņemšanas iestādē nav apstrīdams un pārsūdzams.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts

pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu, lūdzot izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. un 96. pantam, Konvencijas 6. pantam, tās Septītā protokola 2., 3., 4. un 8. pantam, kā arī Hartas 7., 47. un 48. pantam (pieteikums Nr. 230/2022). Satversmes tiesas 4. kolēģija 2023. gada 17. janvārī nolēma atteikties ierosināt lietu pēc minētā pieteikuma, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu (turpmāk – kolēģijas 2023. gada 17. janvāra lēmums).

Līdz ar to kolēģijai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2023. gada 17. janvāra lēmumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzējs savu pamattiesību aizskārumu saistījis ar to, ka ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmumu viņš uz apstrīdētās normas pamata pārvietots no [..] cietuma uz [..] cietumu, Ieslodzījuma vietu pārvaldei neizvērtējot Pieteikuma iesniedzēja individuālos apstākļus. Šādi iebildumi pēc būtības bijuši vērsti uz to, lai Satversmes tiesa pārvērtētu Ieslodzījuma vietu pārvaldes un tiesas veikto apstrīdētās normas piemērošanu. Kolēģija norādīja, ka šie iebildumi nevar būt par pamatu lietas ierosināšanai, jo Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas jautājumus.

Kolēģijas 2023. gada 17. janvāra lēmumā arī atzīts, ka attiecībā uz situācijām, kad ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka lēmumu apstrīdētā norma ieslodzītajam

ir piemērota un tādā veidā ir būtiski ierobežotas ieslodzītā cilvēktiesības, apstrīdētajā normā nav ietverts skaidrs un nepārprotams aizliegums minēto lēmumu pārsūdzēt administratīvajā tiesā. Kolēģija konstatējusi, ka pēc Pieteikuma iesniedzēja pieteikuma administratīvajā tiesā ierosināta lieta Nr. [..], kurā tiek vērtēts viņa pārvietošanas uz [..] cietumu tiesiskums. Šīs lietas izskatīšana kolēģijas lēmuma pieņemšanas brīdī vēl nebija pabeigta. Tā atradās Administratīvajā apgabaltiesā, kur nozīmēta lietas izskatīšana rakstveida procesā. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs vēl nebija izmantojis viņam pieejamās iespējas aizstāvēt savas aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Izskatāmajā pieteikumā papildināts faktisko apstākļu izklāsts. Proti, no tā izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārums saistāms nevis ar apstrīdētās normas piemērošanu iestādē un tiesā, bet gan ar to, ka apstrīdētā norma kā kritēriju personas ievietošanai konkrētā ieslodzījuma vietā neņem vērā viņas ģimenes iespējas ar viņu satikties. Tomēr no Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka administratīvās lietas Nr. [..] izskatīšana joprojām nav pabeigta, tādēļ Pieteikuma iesniedzējs vēl aizvien nav izmantojis viņam pieejamās iespējas aizstāvēt savas aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai apstāklis, ka nav izmantotas šīs iespējas, ir šķērslis, lai iesniegtu pieteikumu.

Līdz ar to pieteikuma faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 20/2023).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš